

W Szpitalu Powiatowym w Limanowej zrobisz bezpłatne badania stężenia markera PSA w surowicy krwi

Szpital Powiatowy w Limanowej Imienia Miłosierdzia Bożego organizuje kampanię promocyjno – edukacyjną dotyczącą nowotworu gruczołu krokowego, skierowaną do mężczyzn z terenu powiatu limanowskiego, będących w wieku od 50 do 70 lat. W ramach akcji zostaną wykonane nieodpłatnie badania stężenia markera PSA w surowicy krwi. Kampania jest finansowana ze środków Powiatu Limanowskiego.

Jednym z efektów starzenia się społeczeństwa jest wzrost chorób u osób starszych, w tym głównie różnego rodzaju nowotworów. Rak prostaty jest najczęściej występującym nowotworem u mężczyzn. Jest on drugą, zaraz po raku płuc, przyczyną zgonów. Jest to podstępna choroba, gdyż we wczesnym stadium często nie daje objawów, w związku z czym, kiedy jest wykrywany, niejednokrotnie ma postać zaawansowanego nowotworu z przerzutami. Dlatego też, w celu wczesnej diagnostyki, jednym z coraz popularniejszych badań kontrolnych jest badanie PSA.

Co to jest PSA?

PSA (ang. Prostate Specific Antigen) to antygen gruczołu krokowego, białko wytwarzane przez komórki stercza. Jego stężenie można oznaczyć w zwykłym badaniu krwi, która pobiera się z żyły łokciowej pacjenta.

Do czego służy marker PSA?

Marker PSA jest drugim, obok badania prostaty, testem przesiewowym, który pozwala na wykrycie bezobjawowego raka prostaty. Często pozwala na wykrycie choroby na wczesnym

etapie rozwoju, dzięki czemu leczenie jest bardziej efektywne. Należy pamiętać, że antygen PSA produkowany jest również przez zdrowy nabłonek w okolicy prostaty i może być wykrywany także u osób ze zdrowym gruczołem, w stanach zapalnych gruczołu, jak i u osób z nowotworem stercza. Dlatego też wynik badania PSA powinien być w każdym przypadku interpretowany przez lekarza rodzinnego lub specjalistę.

Przebieg i przygotowanie do badania

Stężenie poziomu PSA oznacza się w zwykłym badaniu krwi, którą pobiera się z żyły łokciowej pacjenta. Badany nie musi być na czczo, jednak warto zaznaczyć, że na wyniki oznaczenia PSA u mężczyzn często wpływa w szczególności: łagodny rozrost stercza, zapalenie dróg moczowych, ejakulacja oraz czy ćwiczenia fizyczne wykonywane w ciągu 48 godzin poprzedzających test. Dlatego przed badaniem należy wstrzymać się od aktywności fizycznej.

Na bezpłatne badania PSA zapraszamy wszystkich mężczyzn z terenu powiatu limanowskiego, będących w wieku od 50 do 70 lat. W celu wykonania badania należy się zgłosić do rejestracji pracowni analitycznej Szpitala Powiatowego w Limanowej a następnie wykonać badanie w punkcie pobrań. Punkt pobrań jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 11.00. Badania wykonywane będą do końca 2019 roku, bądź do wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel.

Na badanie wykonane w ramach akcji nie jest wymagane skierowanie.

Ważne!

szacuje się, że w liczba nowych przypadków nowotworu złośliwego gruczołu krokowego w województwie małopolskim w roku 2029 będzie większa o 33% w stosunku do stanu z roku 2016[1].

nowotwór złośliwy gruczołu krokowego w latach 2011-2013 był odpowiedzialny za 8,5% ogółu zgonów z powodu nowotworów złośliwych mężczyzn w Województwie Małopolskim i odsetek ten

jest o 8,0% większy niż w przypadku całej Polski[2].

w Województwie Małopolskim nowotwór prostaty najbardziej zagraża życiu mieszkańców powiatów limanowskiego, Nowego Sącza i nowosądeckiego (gdzie standaryzowany wskaźnik umieralności wynosi odpowiednio 1,5, 1,23, 1,16)[3]. Ponadto w powiecie limanowskim jest mniej korzystna niż w całym kraju struktura wieku mężczyzn co powoduje, że rzeczywisty współczynnik umieralności w powiecie limanowskim jest wyższy niż ogólnopolski aż o 23%.

szacuje się, że w Polsce w roku 2029 w stosunku do roku 2016 liczba nowych przypadków nowotworu złośliwego prostaty będzie o 29% większa[4]. Natomiast w powiecie limanowskim liczba nowych przypadków będzie większa aż o 47 %[5].

Powiat Limanowski

ul. J. Piłsudskiego 61, 34-600 Limanowa
www.szpitallimanowa.pl
e-mail: szpitallimanowa@szpitallimanowa.pl

SZPITAL POWIATOWY
w Limanowej
Imienia Miłosierdzia Bożego

KAMPANIA PROMOCYJNO – EDUKACYJNA

dotycząca profilaktyki nowotworu
gruczołu krokowego **wraz z bezpłatnym**
oznaczeniem markera PSA

dla mężczyzn w wieku od 50-70 lat
zamieszkałych na terenie Powiatu Limanowskiego

Rak prostaty jest najczęściej występującym nowotworem u mężczyzn. Ryzyko raka gruczołu krokowego wzrasta wraz z wiekiem. W większości przypadków nowotwór ten początkowo nie daje żadnych objawów, może **jednak zostać wcześniej wykryty poprzez oznaczenie stężenia swoistego antygenu sterczowego PSA.**

Co to jest PSA?

PSA (ang. Prostate Specific Antigen) to antygen gruczołu krokowego, białko wytwarzane przez komórki stercza. Jego stężenie można oznaczyć w zwykłym badaniu krwi, która pobiera się z żyły łokciowej pacjenta.

Do czego służy marker PSA?

Marker PSA jest drugim, obok badania prostaty, testem przesiewowym, który pozwala na wykrycie bezobjawowego raka prostaty. Często pozwala na wykrycie choroby na wczesnym etapie rozwoju, dzięki czemu leczenie jest bardziej efektywne.

Pamiętaj! antygen PSA produkowany jest również przez zdrowy nabłonek w okolicy prostaty i może być wykrywany także u osób ze zdrowym gruczołem, w stanach zapalnych gruczołu, jak i u osób z nowotworem stercza. **Dlatego też wynik badania PSA koniecznie skonsultuj z lekarzem rodzinnym lub lekarzem specjalistą.**

Przebieg i przygotowanie do badania

Stężenie poziomu PSA oznacza się w zwykłym badaniu krwi, którą pobiera się z żyły łokciowej pacjenta. Badany nie musi być na czczo, jednak powinien pamiętać, że poziom PSA całkowitego może wzrosnąć i utrzymywać się na nienaturalnie wysokim poziomie w ciągu 48 godzin po stosunku czy ćwiczeniach fizycznych. Dlatego też, co najmniej na dwa dni przed wykonaniem testu PSA badany powinien powstrzymać się od tego typu aktywności.

Kiedy należy wykonać badanie PSA?

Na coroczne badanie poziomu PSA powinien się zgłaszać każdy mężczyzna po 50. roku życia lub – jeśli należy do grupy podwyższonego ryzyka raka prostaty (mężczyźni, u których w rodzinie występował rak prostaty) – powyżej 40. lub 45. roku życia. Badanie zaleca się również u mężczyzn, u których występują takie objawy jak: częste oddawanie moczu, parcie na pęcherz, osłabienie strumienia moczu, zaparcia, bóle pleców w odcinku lędźwiowym kręgosłupa, utrata wagi, zaburzenia erekcji.

Nie czekaj! Zadbaj o swoje zdrowie i już dzisiaj zgłoś się na bezpłatne badanie poziomu PSA!

W celu wykonania badania należy się zgłosić do rejestracji pracowni analitycznej, a następnie wykonać badanie w punkcie pobrań. Punkt pobrań jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 11.00.

Informacja pod numerem telefonu: 18/ 33 01 700 wew. 844

Kampania finansowana ze środków Powiatu Limanowskiego

- [1] Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa małopolskiego, s. 144.
- [2] Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa małopolskiego, s. 22.
- [3] Tamże, s. 22-23.
- [4] Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa małopolskiego, s. 137.
- [5] Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa małopolskiego, s. 137.

źr.: Szpital Powiatowy im. Miłosierdzia Bożego w Limanowej